

Persoonallisuus ennustaa menestymistä yrittäjänä

Terhi Maczulskij

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos
terhi.maczulskij@etla.fi

Jutta Viinikainen

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu
jutta.viinikainen@jyu.fi

Suosittelava lähdeviittaus:

Maczulskij, Terhi & Viinikainen, Jutta (15.5.2023). ”Persoonallisuus ennustaa menestymistä yrittäjänä”.

ETLA Muistio No 122.

<https://pub.etla.fi/ETLA-Muistio-Brief-122.pdf>

Tiivistelmä

Persoonallisuuden piirteiden on havaittu ennustavan palkansaajien työmarkkinamenestystä. Palkansaajien ja yrittäjien persoonallisuuden piirteet eroavat myös osin toisistaan. Tässä tutkimuksessa on tarkasteltu kuuden persoonallisuuden piirteen (neuroottisuus, ulospäinsuuntautuneisuus, sosiaalisuus, vihamielisyys, itsevarmuus ja tunnollisuus) yhteyttä yrittäjyyteen ja yrittäjänä menestymiseen. Tutkimus on tehty hyödyntäen 20 vuoden seurantajakson kattavaa aineistoa.

Tutkimus osoittaa, että henkilöt, joilla on korkeampi itsevarmuus, siirtyvät todennäköisemmin palkkatyöstä yrittäjiksi. Itsevarmuus myös selittää yrittäjänä menestymistä. Korkeampi itsevarmuus on yhteydessä jopa 6–20 prosenttia korkeampiin yrittäjätuloihin ja yrityksen työn tuottavuuteen.

Itsevarmuutta voi kehittää elinkaaren aikana. Itsevarmuuden parantaminen voi siis parhaimmillaan edistää yrittäjäaktiivisuutta, jolla voi olla positiivisia pitkän aikavälin vaikutuksia koko kansantalouteen.

Abstract

Personality Predicts Entrepreneurial Success

Personality is related to labor market success, and entrepreneurship differs from paid employment in several ways. In this research, we examine the relationship between six personality traits (neuroticism, extraversion, sociability, hostility, self-confidence, and conscientiousness) and outcomes associated with two different phases of the entrepreneurial process: selection into entrepreneurship and subsequent entrepreneurial success. We utilize register panel data on employment characteristics over a 20-year period.

Our results show that self-confidence is associated with entry into entrepreneurship, and this trait is also associated with entrepreneurial success in terms of higher survival probability and 6–20 percent higher entrepreneurial income and the firm's labor productivity.

Self-confidence may not be stable and can change. Therefore, providing support that enhances people's self-confidence may promote both entrepreneurship and entrepreneurial performance in society.

KTT, FM, dosentti **Terhi Maczulskij** on Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen tutkimuspäällikkö ja Yrjö Jahnssonin säätiön tutkimusjohtaja.

KTT **Jutta Viinikainen** on taloustieteen apulaisprofessori Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulussa.

D.Sc. (Econ.) **Terhi Maczulskij** is a Chief Research Scientist at ETLA Economic Research and a Research Director at Yrjö Jahnsson Foundation.

D.Sc. (Econ.) **Jutta Viinikainen** is an Associate Professor of Economics at Jyväskylä University School of Business and Economics.

Kiitokset: Muistio perustuu tutkimukseen: Maczulskij, T. & Viinikainen, J. (2023). Self-employment predicts entrepreneurship and entrepreneurial success. *Journal of Business Venturing Insights* 19, e00382. Muistio on osa Pörssi Klubin rahoittamaa hanketta.

Acknowledgements: This brief is based on: Maczulskij, T. & Viinikainen, J. (2023). Self-employment predicts entrepreneurship and entrepreneurial success. *Journal of Business Venturing Insights* 19, e00382. The authors thank Pörssi Klubi for funding.

Avainsanat: Persoonallisuus, Yrittäjyys, Yrittäjänä menestyminen

Key words: Personality, Entrepreneurship, Entrepreneurial success

JEL: L26

Yrittäjyys talouskasvun lähteenä

Yrittäjillä on merkittävä rooli Suomen talouselämässä. Yritykset kasvattavat työllisyyttä, lisäävät innovaatio-toimintaa ja luovat talouskasvua. Kuitenkin vain noin 6 prosenttia suomalaisista yrityksistä luo merkittävän osan uusista työpaikoista (Vanhala & Viren, 2016), kun taas iso osa yrityksistä ei juuri kasva tai jopa supistaa toimintaansa. Talouskasvun ja työllisyyden näkökulmasta onkin ensiarvoisen tärkeää ymmärtää, kenestä tulee yrittäjä, ja mitkä tekijät selittävät yrittäjänä menestymistä.

Yrittäjänä toimiminen ja rooli palkansaajana eroavat merkittävästi toisistaan. Yrityksen perustamiseen ja yritystoiminnan harjoittamiseen liittyy suurempi taloudellinen riski kuin palkkatyössä työskentelyyn. Menestyviltä yrittäjiltä vaaditaan lisäksi monipuolista osaamista, kuten kykyä reagoida muuttuviin olosuhteisiin, taloudellista osaamista, verkostoitumistaitoja ja inhimillistä pääomaa. Myös persoonallisuus on tässä kokonaisuudessa tärkeä tekijä.

Tutkimusten mukaan persoonallisuus selittää menestymistä työmarkkinoilla. Persoonallisuuden piirteet ovat yhteydessä muun muassa koulutusvalintoihin, työllisyyteen, palkkakehitykseen ja ammatin valintaan. Kirjallisuuden¹ perusteella yrittäjyys linkittyy korkeampaan riskinsietokykyyn, menestyksen haluun ja viiden suuren persoonallisuuden piirteen (ns. Big Five -malli) osalta avoimuuteen. Avoimuus tässä yhteydessä kertoo älyllisyydestä, halusta kokea uusia asioita sekä avoimuudesta uuden oppimiselle ja uusille ajatuksille. Yrittäjillä on muihin verrattuna myös keskimääräistä korkeampi sisäisen hallinnan tunne (ns. internal locus of control) ja minäpystyvyyden käsitys (ns. self-efficacy). Sisäisen hallinnan tunne viittaa siihen, että henkilö uskoo voivansa ohjata tapahtumia ympärillään. Minäpystyvyys puolestaan kuvaa yksilön uskoa tai luottamusta siihen, että hän onnistuu toimimaan tai käyttäytymään tietyllä tavalla ja selviytymään tilannekohtaisista haasteista.

Persoonallisuuden piirteet, jotka *ohjaavat* yksilöitä yrittäjyyden pariin, eivät välttämättä selitä *menestymistä* yrittäjänä. Bennett ym. (2016) tutkimuksen mukaan yrityksen perustaneet toimitusjohtajat eivät välttämättä sovellu hyvin johto- ja hallintotehtäviin yritystoiminnan myöhem-

missä vaiheissa. Caliendo ym. (2014) havaitsivat, että vaikka viidestä suuresta persoonallisuuspiirteestä avoimuus selittää yrittäjäksi ryhtymistä, tämä sama piirre ei kuitenkaan ennusta yrittäjänä menestymistä. Persoonallisuuden lisäksi myös esimerkiksi perhetausta ja geneettinen alttius selittävät osan yrittäjyyden variaatiosta (Nicolaou ym., 2008).

Tässä muistiossa esitellään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jossa tutkittiin kuuden eri persoonallisuuden piirteen (neuroottisuus, ulospäinsuuntautuneisuus, sosi-aalisuus, vihamielisyys, itsevarmuus ja tunnollisuus) yhteyttä yrittäjyyteen ja yrittäjänä menestymiseen. Yksityiskohtaisemmat tulokset ja yksityiskohdat löytyvät julkaisusta ”Self-confidence predicts entrepreneurship and entrepreneurial success” (Maczulskij & Viinikainen, 2023).

Itsevarmuus selittää menestymistä yrittäjänä

Tutkimusaineiston pohjana on käytetty suomalaista kaksoisille suunnattua kyselyaineistoa, jossa on tieto persoonallisuuden piirteistä. Persoonallisuuden piirteet on mitattu vuonna 1981 liki 16 500 henkilöltä.² Tieto persoonallisuudesta on yhdistetty Tilastokeskuksen ylläpitämään rekisteripohjaiseen paneeliaineistoon, joka kattaa tiedot vuosilta 1990–2009. Henkilöiden työuria pystytään siis seuraamaan 20 vuoden seurantajakson ajan. Analyysin kannalta on hyödyllistä, että persoonallisuus on pystytty mittaamaan ennen seurantajaksoa, sillä muussa tapauksessa yksilön työmarkkinakokemukset voivat selittää eroja persoonallisuudessa. Tutkimuksen lopullinen otoskoko on noin 170 000 vuosiyksikköhavaintoa. Tilastollisissa malleissa on vakioitu erot henkilöiden keskeisissä taustatekijöissä.

Tulokset osoittavat, että yrittäjät ovat muihin työllisiin nähden huomattavasti itsevarmempia. Emme juurikaan havaitse eroavaisuuksia muiden persoonallisuuden piirteiden välillä. Henkilöt, joilla on korkeampi itsevarmuus, myös siirtyvät todennäköisemmin palkkatyöstä yrittäjiksi.

Itsevarmuus myös selittää menestymistä yrittäjänä. Menestyksen mittareina on käytetty yrittäjätuloja sekä yrittäjänä toimimisen jatkuvuutta ja työn tuottavuutta (liike-

vaihto per työntekijä). Tulosten mukaan yrittäjät, joilla on korkeampi itsevarmuus, epätodennäköisemmin lopettavat yrittäjänä toimimisen. Toisaalta korkeampi ulospäinsuuntautuneisuus ja sosiaalisuus lisäävät yrittäjänä lopettamisen todennäköisyyttä. Tutkimustulokset myös osoittavat, että korkeampi itsevarmuus (yhden keskihannon verran) on yhteydessä jopa 6–20 prosenttia korkeampiin yrittäjätuloihin ja työn tuottavuuteen. Tulokset eivät muutu, kun malleissa vakioidaan erot henkilöiden perhetaustassa ja genetiikassa.

Naisten itsevarmuuden kehittäminen voi lisätä yrittäjyyttä

Saamamme Suomea koskevat tutkimustulokset ovat linjassa aikaisemman tutkimuskirjallisuuden kanssa, jossa yrittäjyyden on havaittu olevan yhteydessä korkeampaan minäpystyvyyteen ja jopa liialliseen itseluottamukseen. Tutkimusten mukaan miehet ovat naisia keskimäärin itsevarmempia. Tämä sukupuolten välinen ero itsevarmuudessa voi osin selittää, miksi miehet ovat yliedustettuina yrittäjissä.

Persoonallisuuden piirteet ovat aikuisiässä yleensä suhteellisen pysyviä ominaisuuksia, mutta tutkimuksen mukaan minäpystyvyyden tunnetta voi kehittää yli yksilön elinkaaren. Wilson ym. (2007) havaitsivat, että yksilölle suunnattu yrittäjäkoulutus paransi minäpystyvyyden tunnetta erityisesti naisilla. Minäpystyvyyden ja itsevarmuuden parantaminen voi parhaimmillaan edistää yrittäjäaktiivisuutta väestössä, millä voi olla positiivisia pitkäaikavälin vaikutuksia koko kansantalouteen.

Viitteet

- ¹ Esimerkiksi Zhao & Seibert (2006) ja Kerr, Kerr & Xu (2018).
- ² Neuroottisuus ja ulospäinsuuntautuneisuus (eli ekstroverttisuus) on johdettu Eysencin persoonallisuustestistä. Sosiaalisuus, vihamielisyys, itsevarmuus ja tunnollisuus on mitattu hyödyntämällä faktorianalyysia 15 eri persoonallisuuden piirteestä. Yksityiskohtaisemmat tiedot löytyvät julkaistusta artikkelistamme.

Kirjallisuus

Bennett, V. M., Lawrence, M. & Sadun, R. (2016). Are founder CEOs good managers? In *Measuring entrepreneurial business: Current knowledge and challenges*, 153–185. University of Chicago Press.

Caliendo, M., Fossen, F. & Kritikos, A. (2014). Personality characteristics and the decision to become and stay self-employed. *Small Business Economics*, 42, 787–814.

Kerr, S. P., Kerr, W. R. & Xu, T. (2018). Personality traits of entrepreneurs: A review of recent literature. *Foundations and Trends® in Entrepreneurship*, 14(3), 279–356.

Maczulskij, T. & Viinikainen, J. (2023). Self-confidence predicts entrepreneurship and entrepreneurial success. *Journal of Business Venturing Insights* 19.

Nicolaou, N., Shane, S., Cherkas, L., Hunkin, J. & Spector, T. D. (2008). Is the tendency to engage in entrepreneurship genetic? *Management Science*, 54(1), 167–179.

Vanhala, J. & Virén, M. (2016). Job creation in firms – does Finland lack gazelles? *Bank of Finland Bulletin*, 3, 74–85.

Wilson, F., Kickul, J. & Marlino, D. (2007). Gender, entrepreneurial self-efficacy, and entrepreneurial career intentions: Implications for entrepreneurship education. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 31(3), 387–406.

Zhao, H. & Seibert, S. E. (2006). The Big Five personality dimensions and entrepreneurial status: A meta-analytical review. *Journal of Applied Psychology*, 91, 259–271.

ETLA

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

ETLA Economic Research

ISSN-L 2323-2463
ISSN 2323-2463

Kustantaja: Taloustieto Oy

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
